

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงาน การเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

การศึกษาการใช้เข็มขัดนิรภัยและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขับรถ

ขณะที่ผู้ขับรถดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ในสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 1982 - 1989

14

สาระสำคัญในฉบับ

Highlight

การศึกษาการใช้เข็มขัดนิรภัยและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขับรถ

ขณะที่ผู้ขับรถดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ในสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 1982 - 1989

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ Fatal Accident Reporting System ของหน่วยงาน National Highway Traffic Safety Administration's (NHTSA) ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 1982 ถึง 1989 เกี่ยวกับการใช้เข็มขัดนิรภัยในรถยนต์ แสดงให้เห็นว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในผู้ขับรถที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย ลดลง 50% เมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัยเช่นกัน แต่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จะมีอุบัติเหตุดังกล่าวเพียง 18% เท่านั้น ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่าการใช้เข็มขัดนิรภัยในผู้ขับรถที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีจำนวนน้อยกว่าผู้ขับรถที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และปริมาณแอลกอฮอล์ ในเลือดมีปัจจัยเสี่ยงสูงมากในการก่อให้เกิดอุบัติเหตุอย่างร้ายแรงในการขับรถ ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีการใช้เข็มขัดนิรภัยเพิ่มมากขึ้นก็ตาม

การศึกษาการใช้เข็มฉีดยาและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขับรถ
ขณะที่ผู้ขับรถดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
ในสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 1982 - 1989

ในสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี 1980 เป็นต้นมา จำนวนผู้ขับรถชนที่ใช้เข็มฉีดยานั้น เพิ่มขึ้นโดยประมาณจาก 11% ในปี 1982 เป็น 49% ในปี 1990 นอกจากนี้ ยังพบว่าตั้งแต่ปี 1983 ถึง 1989 การใช้เข็มฉีดยาสามารถช่วยชีวิตได้ถึง 20,086 ราย ช่วยป้องกันอุบัติเหตุระดับปานกลางถึงรุนแรงประมาณ 523,100 ราย อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ขับรถในสัดส่วนที่มากยังคงไม่ใช้เข็มฉีดยา ซึ่งรวมถึงผู้ขับรถที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อนขับรถด้วย และได้มีรายงานเพิ่มเติมว่าผู้ขับรถโดยไม่ใช้เข็มฉีดยา มักจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับรถชนและกระทำผิดละเมิดกฎจราจร รายงานที่ได้มานี้สรุปข้อมูลจาก National Highway Traffic Safety Administration's (NHTSA) แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการใช้เข็มฉีดยาในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุร้ายแรง และผู้ขับรถชนที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในช่วงปี 1982 ถึง 1989

NHTSA ได้กำหนดค่านิยามของอุบัติเหตุทางการจราจรที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้น จะรวมทั้งผู้ขับรถและคนเดินเท้าตามถนนที่มีปริมาณของแอลกอฮอล์ในเลือด > 0.01 g/dl ตามรายงานของตำรวจจราจร และกำหนดค่าปริมาณของแอลกอฮอล์ในเลือดระดับต่ำมีค่าระหว่าง < 0.10 g/dl และ > 0.01 g/dl และระดับที่จะเป็นตัวชี้วัดว่าอยู่ในระดับมึนเมา คือ มีปริมาณของแอลกอฮอล์ในเลือด > 0.10 g/dl

ตั้งแต่ปี 1982 ถึง 1989 การใช้เข็มฉีดยาในผู้ขับรถที่ประสบอุบัติเหตุ โดยที่ผู้ชนไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพิ่มจาก 6.3% เป็น 53.6% ในทางตรงกันข้าม ผู้ขับรถที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะมีการใช้เข็มฉีดยาเพิ่มขึ้นจาก 2.0% เป็น 19.6% (ดูตารางที่ 1) ในช่วงเวลาเดียวกันนี้ สัดส่วนของการเกิดอุบัติเหตุในผู้ขับรถที่ไม่ใช้เข็มฉีดยา และไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ลดลง 50% ในขณะที่สัดส่วนของผู้ขับรถที่ไม่ใช้เข็มฉีดยา แต่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุรถชนกันถึงตายลดลง 18% และเมื่อเปรียบเทียบในแต่ละปีนั้น สังเกตเห็นได้ว่า การใช้เข็มฉีดยาในผู้ขับรถที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ยังมีน้อยกว่าผู้ที่ไม่ดื่ม

ได้มีการศึกษาถึงสัดส่วนของการไม่ใช้เข็มฉีดยาในผู้ขับรถ ทั้งที่ดื่มและไม่ดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งประสบอุบัติเหตุ ในช่วงก่อนและหลังปี 1984 ซึ่งเป็นปีที่สภานิติบัญญัติของรัฐได้ออกกฎหมายบังคับใช้เข็มฉีดยา พบว่า ตั้งแต่ปี 1982 ถึง 1984 สัดส่วนของผู้ที่ไม่ใช้เข็มฉีดยาและไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในขณะที่เกิดอุบัติเหตุลดลง 4% และสัดส่วนของผู้ที่ไม่ใช้เข็มฉีดยาแต่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ลดลงเพียง 1% ต่อมาในปี 1984 ถึง 1989 สัดส่วนของผู้ที่ไม่ใช้เข็มฉีดยาและไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะเกิดอุบัติเหตุลดลง 48% เมื่อเปรียบเทียบกับ

การศึกษาการใช้เข็มฉีดยาและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการฉีดยา
ขณะที่ผู้ฉีดยาฉีดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
ในสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี 1982 - 1989

(ต่อจากหน้า 14)

สัดส่วนของผู้ฉีดยาที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่ใช้เข็มฉีดยา มีจำนวนลดลงเพียง 17% ในปี 1989 เมื่อ 33 รัฐ ได้ออกกฎหมายบังคับใช้เข็มฉีดยา พบว่า ผู้ฉีดยาที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เกิดอุบัติเหตุโดยไม่มีการใช้เข็มฉีดยานั้นมีถึง 80% เมื่อเทียบกับผู้ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีเพียง 46% (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละคาดประมาณของผู้ฉีดยาที่ประสบอุบัติเหตุอย่างร้ายแรง
จำแนกตามปริมาณของแอลกอฮอล์ในเลือด (BAC) และการใช้เข็มฉีดยา
ของผู้ฉีดยา, สหรัฐอเมริกา, 1982-1989

ปี	จำนวนผู้ฉีดยาที่ ประสบอุบัติเหตุ ทั้งหมด	จำนวนผู้ฉีดยาตามระดับแอลกอฮอล์ในเลือดและการใช้เข็มฉีดยา							
		ค่า BAC = 0.00				ค่า BAC $\geq$ 0.01			
		ใช้เข็มฉีดยา		ไม่ใช้เข็มฉีดยา		ใช้เข็มฉีดยา		ไม่ใช้เข็มฉีดยา	
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1982	56,029	1,539	6.3	22,990	93.7	314	2.0	15,415	98.0
1983	54,656	1,901	7.6	23,147	92.4	366	2.4	14,785	97.6
1984	57,512	2,735	10.3	24,389	89.8	497	3.3	14,534	96.7
1985	57,883	6,199	21.9	22,116	78.1	1,048	7.3	13,311	92.7
1986	60,335	10,329	34.0	20,059	66.0	2,005	12.8	13,700	87.2
1987	61,442	13,907	42.0	19,202	58.0	2,524	15.6	13,699	84.4
1988	62,253	16,465	47.1	18,502	52.9	2,785	16.5	14,098	83.5
1989	60,435	17,239	53.6	14,909	46.4	2,685	19.6	11,009	80.4

หมายเหตุบรรณาธิการ MMWR

รายงานการศึกษานี้ให้ข้อสังเกตว่า ผู้ขับรถที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มักจะไม่ค่อยใช้เข็มขัดนิรภัย ซึ่งในกรณีนี้มีข้อพิจารณาอยู่ 2 ข้อ คือ

1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เข็มขัดนิรภัยนั้น ขาดหายไปประมาณ 25% ของจำนวนผู้ขับรถทั้งหมด อย่างไรก็ตามจนกระทั่งถึงปี 1989 สัดส่วนของผู้ขับรถทั้งที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่ขาดหายไปนั้นยังมีอยู่คงที่

2 ในแต่ละรัฐที่ออกกฎหมายบังคับใช้เข็มขัดนิรภัย จากรายงานของตำรวจเกี่ยวกับการใช้เข็มขัดนิรภัยในรายที่เกิดอุบัติเหตุยังไม่น่าถูกต้องนัก เนื่องจากอาจมีอคติของการรายงานจากการศึกษาอื่นๆ พบว่าการคาดประมาณการใช้เข็มขัดนิรภัย ขึ้นอยู่กับการรายงานเองโดยผู้ขับมากกว่าจากการสังเกตความจริง เนื่องจากรายงานนั้นมาจากการให้ข้อมูลของผู้ขับรถที่ประสบอุบัติเหตุหรือจากพยาน ดังนั้น ข้อมูลที่ได้ อาจจะเป็นการรายงานเกินความเป็นจริง

ถึงแม้ว่าจะมีขีดจำกัดในการหาข้อมูลของการศึกษาเรื่องนี้ก็ตาม รายงานนี้ก็ชี้ให้เห็นว่า ในจำนวนของผู้ขับรถที่เกิดอุบัติเหตุ มีสัดส่วนของการใช้เข็มขัดนิรภัยเพิ่มสูงขึ้น

(จาก : Morbidity and Mortality Weekly Report, 40, No.24, 1991 : US Centers for Disease Control)

หมายเหตุบรรณาธิการ WER

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ในสหรัฐอเมริกาเป็นที่สนใจโดยทั่วไป เนื่องจากสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ ซึ่งประเด็นสำคัญของการศึกษานี้ที่เป็นประโยชน์พอจะสรุปได้ 3 ข้อ ดังนี้

1. การใช้เข็มขัดนิรภัยในรถยนต์ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่อยู่แถวหน้าและผู้ที่อยู่แถวหลังก็ตามสามารถช่วยชีวิตคนไว้ได้ นอกจากนี้ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายต่างๆ อันเกิดตามมาจากอุบัติเหตุได้

2. ถึงแม้ในหลายๆ ประเทศจะมีกฎหมายบังคับใช้เข็มขัดนิรภัย แต่จำนวนผู้ใช้เข็มขัดนิรภัยก็ยังน้อยอยู่

3. ในการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละครั้ง แอลกอฮอล์นอกจากจะเป็นปัจจัยเสี่ยงโดยตัวของมันเองแล้ว ยังสัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับการใช้เข็มขัดนิรภัยต่ำ หรือการละเลยกฎหมาย กล่าวอีกนัยหนึ่งผู้ขับที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มักจะมีสัดส่วนสูงที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎแห่งความปลอดภัย และนิรภัยศึกษา และมาตรการบังคับต่างๆ ต้องพิจารณาใช้ให้ครอบคลุมในประชากรที่มีลักษณะแตกต่างกัน

การส่งเสริมให้มีการใช้เข็มขัดนิรภัย โดยการใช้กฎหมายบังคับ การชี้แจง และการให้
 สุนัขศึกษา ต้องทำกันอย่างเต็มที่ โดยมีบุคลากรทางสาธารณสุขเป็นผู้สนับสนุน ส่วนในกรณีแต่ละ
 บุคคลที่ติดเหล้านั้น มักจะเป็นเป็นตัวแทนที่เกินเลยของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในแผนการ
 ควบคุมแอลกอฮอล์ ควรจะได้รวมแรงของความปลอดภัยเพิ่มเข้าไปด้วย แทนที่จะทำการตรวจ
 BAC ตามท้องถนนแต่เพียงอย่างเดียว

ถอดความโดย : นางพญศิริ วัฒนาสุรศักดิ์

นายศิริชัย วงศ์วัฒนไพบูลย์

ฝ่ายเผยแพร่และประสานงาน กองระบาดวิทยา

แพทย์หญิงนฤมล ศีลารักษ์

ฝ่ายพัฒนานักกระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

จาก : Safety-belt use among drivers involved in alcohol-

related fatal motorvehicle crashes, 1982-1989

Weekly Epidemiological Record, No.45, 8 November

1991, P.333-335.

#####